

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 28 април 2023 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: март 2023 година

- Во март 2023 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесува 5,04% и бележи месечен и годишен раст од 0,04 п.п. и 0,74 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на вкупните депозити е зголемена на месечна и годишна основа за 0,11 п.п. и 0,41 п.п., соодветно и изнесува 1,11%.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити², во март, изнесува 5,26%, што претставува месечно и годишно зголемување од 0,06 п.п. и 1,51 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на новопримените депозити забележа месечен и годишен раст од 0,33 п.п. и 1,36 п.п., соодветно и изнесува 2,04%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	3.2022	4.2022	5.2022	6.2022	7.2022	8.2022	9.2022	10.2022	11.2022	12.2022	1.2023	2.2023	3.2023
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	4.30	4.30	4.28	4.27	4.33	4.34	4.35	4.40	4.41	4.44	4.98	5.00	5.04
Корпоративен сектор	3.43	3.45	3.43	3.44	3.53	3.55	3.59	3.71	3.75	3.84	4.60	4.63	4.70
Домаќинства	5.11	5.09	5.06	5.04	5.08	5.07	5.05	5.03	5.02	5.01	5.34	5.34	5.34
Новоодобрани кредити	3.75	3.98	3.97	3.99	4.01	4.04	4.09	4.44	4.49	4.83	5.05	5.20	5.26
Корпоративен сектор	3.31	3.63	3.46	3.68	3.57	3.72	3.72	4.36	4.45	5.02	5.19	5.22	5.27
Домаќинства	4.47	4.51	4.53	4.51	4.59	4.49	4.65	4.58	4.55	4.38	4.81	5.18	5.23
Вкупни депозити	0.70	0.68	0.67	0.67	0.67	0.69	0.70	0.74	0.77	0.86	0.93	1.00	1.11
Корпоративен сектор	0.94	0.83	0.87	0.97	0.94	1.03	1.11	1.26	1.30	1.34	1.35	1.75	1.74
Домаќинства	0.68	0.67	0.66	0.65	0.65	0.66	0.67	0.70	0.72	0.81	0.88	0.92	1.04
Новопримени депозити	0.68	0.65	0.76	0.97	0.84	0.92	1.07	1.50	1.27	1.34	1.51	1.71	2.04
Корпоративен сектор	0.77	0.52	1.11	1.53	0.65	0.81	1.08	1.66	1.12	1.09	1.00	1.40	1.10
Домаќинства	0.63	0.69	0.62	0.70	0.92	0.97	1.07	1.45	1.36	1.40	1.71	1.86	2.27

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

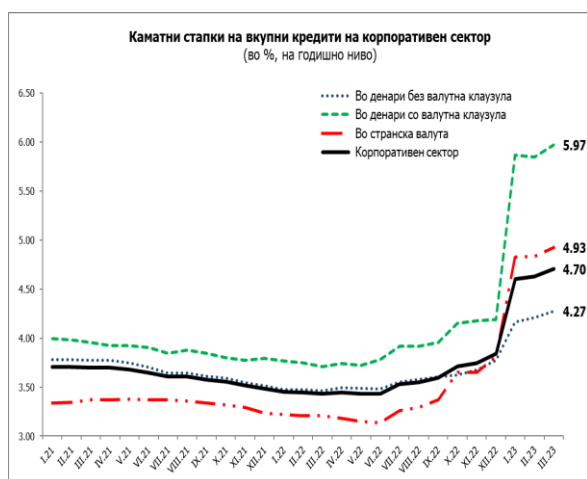
² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити / кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

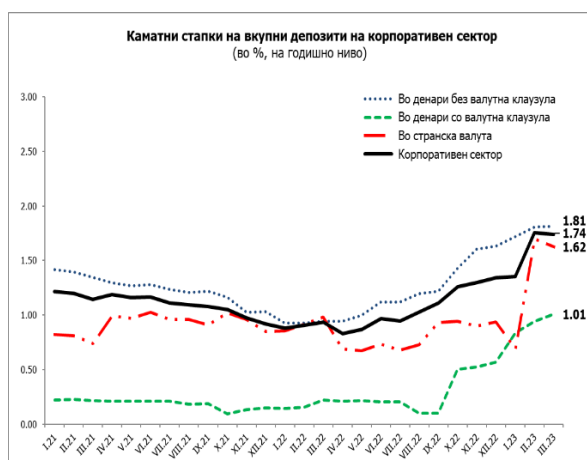
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

- Овој месец, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор оствари месечен раст од 0,07 п.п. и изнесува 4,70%. Притоа, растот е резултат на зголемувањето кај сите компоненти: каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,12 п.п. и 0,10 п.п., соодветно), како и на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,06 п.п.). Во споредба со март минатата година, оваа каматна стапка бележи раст од 1,27 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Во март, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор изнесува 5,27% и е повисока за 0,05 п.п., на месечно ниво. Нагорната промена се должи на зголемените каматни стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,59 п.п. и 0,10 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула бележат пад (за 0,01 п.п.). Анализирани на годишна основа, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор забележа зголемување од 1,96 п.п.

Извор: НБРСМ.

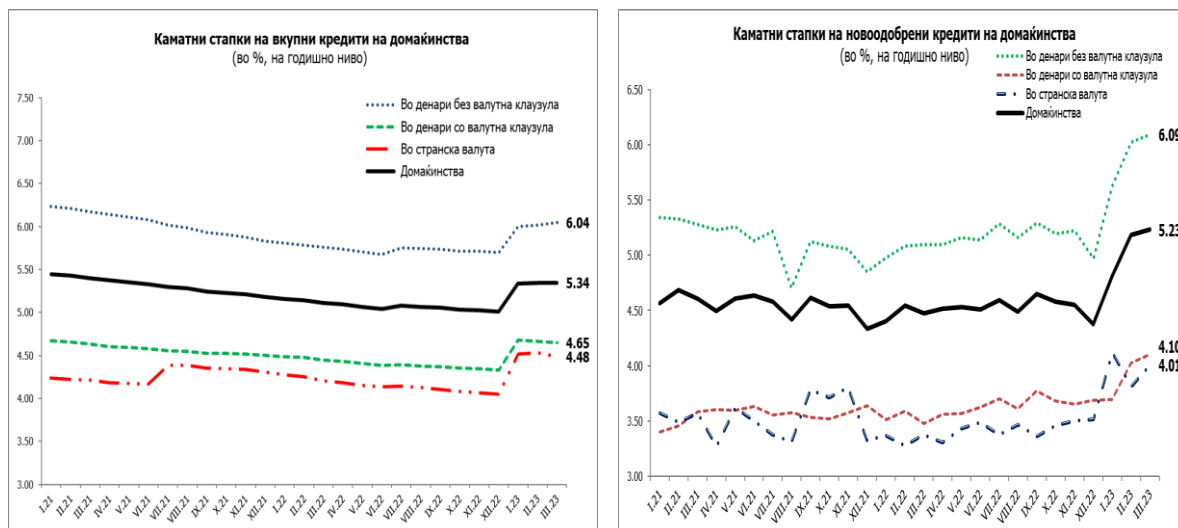
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, во март, бележи месечно намалување од 0,01 п.п. и изнесува 1,74%. Месечниот пад во целост се објаснува со пониските каматни стапки на депозитите во странска валута (за 0,08 п.п.), во услови на раст на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,07 п.п.), додека каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула се непроменети. Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор забележа годишен раст од 0,80 п.п.
- Во март, каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор изнесува 1,10%, што претставува месечен пад од 0,30 п.п. Од аспект на валутната структура, намалувањето е резултат на падот на сите компоненти: каматните стапки на денарските депозити со и без валутна клаузула (за 1,09 п.п. и 0,55 п.п., соодветно) и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,09 п.п.). Оваа каматна стапка е повисока за 0,33 п.п. на годишна основа.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата, во март, изнесува 5,34% и се задржа на истото ниво од претходниот месец, додека на годишно ниво оствари раст од 0,23 п.п.

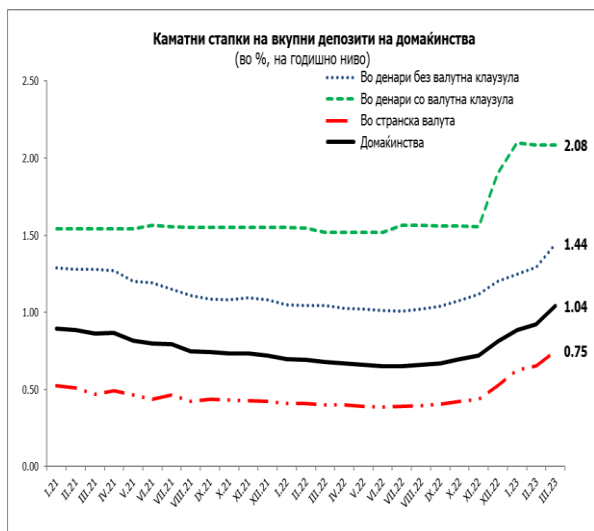
⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор прекинут во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Овој месец, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата забележа месечен раст од 0,05 п.п. и изнесува 5,23%. Месечната промена се должи на зголемените каматни стапки на кредитите во странска валута (за 0,20 п.п.), при остварен раст и на каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,08 п.п. и 0,07 п.п., соодветно). Во однос на март 2022 година, каматната стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата бележи зголемување од 0,76 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во март, изнесува 1,04% и во однос на претходниот месец се зголеми за 0,12 п.п. Притоа, растот произлегува од зголемувањето на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,15 п.п. и 0,10 п.п., соодветно), во услови на минимален пад на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,01 п.п.). На годишно ниво, оваа каматна стапка е повисока за 0,36 п.п.
- Во март, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶ се зголеми за 0,41 п.п. на месечна основа и изнесува 2,27%. Нагорната промена се објаснува со растот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,54 п.п. и 0,28 п.п., соодветно). Овој месец, кај банките и штедилниците не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата забележа годишен раст од 1,64 п.п.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 31 мај 2023 година (референтен пресек заклучно со април 2023 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.